

Milosrdenstvo však víťazí nad súdom...

Suspírium: „Nech sa v tebe tešia a radujú všetci, čo ťa hľadajú. Tí, čo milujú tvoju spásu, nech vždy hovoria: „Hospodin je veľký.“ Som síce biedny a úbohý, ale Pán na mňa myslí. Ty si moja pomoc a záchrana, môj Bože, neváhaj!“ (Ž 40,17-18) Amen.

Začiatková pieseň: Žalm č. 68: 1. verš: „Keď mocný Boh nás povstane,...“

Vzdych: „Vám však, ktorí sa bojíte môjho mena, vyjde slnko spravodlivosti a zdravie bude v jeho lúčoch.“ (Mal 3,20a) Amen.

Suma evanjelia: je zapísaná vo Svätom Písme ako ju čítame v Liste apoštola Jakuba v 1. kapitole v sedemnástom a v osemnástom verši takto: „Každý dobrý údel a každý dokonalý dar pochádza zhora od Otca svetiel, v ktorom niet premeny ani tieňa zmeny. Zo svojej vôle nás splodil slovom pravdy, aby sme boli ako prvotina jeho stvorenia.“ (Jk 1, 17-18) Amen.

Pieseň: Žalm č. 68: 2-5.verše: „No spravodliví po celý deň...“

Vzdych: „Dopytujte sa na Hospodina a jeho moc, ustavične hľadajte jeho tvár! Spomínajte na divy, ktoré konal, na znamenia a na rozsudky jeho úst, vy, potomstvo Abraháma, jeho služobníka, synovia Jáкова, jeho vyvolení! On, Hospodin, je náš Boh...“ (Ž 105,4-7a) Amen.

Lekcia: List apoštola Jakuba 2. kapitola 1-13. verše: *„Bratia moji, nespájajte vieru v nášho Pána slávy, Ježiša Krista, s uprednostňovaním niekoho. Lebo ak by do vášho zhromaždenia vošiel muž so zlatými prsteňmi, v honosnom odeve a vošiel by aj chudobný v špinavom odeve, a vy by ste so sympatiou pohliadli na toho, čo nosí honosný odev, a povedali by ste: „Ty sa posad' pekne sem!“, zatiaľ čo chudobnému by ste povedali: „Ty stoj tam alebo sadni si k mojej podnožke!“, vari ste týmto neurobili rozdiel medzi nimi a nestali ste sa zle usudzujúcimi sudcami? Bratia moji milovaní, počúvajte: Azda Boh nevyvolil tých, čo sú podľa sveta chudobní, aby sa stali bohatými vo viere a dedičmi kráľovstva, prisľúbeného tým, čo ho milujú? Avšak vy ste chudobného znevážili. Vari vás práve bohatí neutláčajú a nevláčia pred súdy? Nerúhajú sa práve oni vznešenému menu, ktoré sa vzývalo nad vami? Dobre robíte, ak uskutočňujete kráľovský zákon podľa Písma: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého! Ak však niekoho uprednostňujete, páchate hriech a Zákon vás usvedčuje z jeho prestúpenia. Veď keby niekto zachoval celý Zákon, ale prestúpil by ho v jednom prikázaní, previnil by sa proti všetkým. Veď ten, ktorý povedal: Nescudzoložíš!, povedal aj: Nezabíjaj! A keď aj necudzoložíš, ale zabíjaš, prestupuješ Zákon.*

Hovorte a konajte tak ako tí, čo majú byť súdení podľa zákona slobody! Bez milosrdenstva čaká súd na toho, kto nepreukázal milosrdenstvo. Milosrdenstvo však víťazí nad súdom.

Modlitba: **Milosrdný Bože, nebeský Otče náš!** Sme teraz pred Tebou v tento sviatočný deň a chceme sa utíšiť. Ty vidíš naše srdcia. Vidíš aj to, čo iní nevidia. Vidíš naše myšlienky, naše pohnútky, naše predsudky, naše obavy a naše súdy. Vidíš, koľkokrát sa na človeka pozeráme tak, ako sa naňho pozerá svet. Vidíme jeho oblečenie. Jeho majetok. Jeho postavenie. Jeho minulosť. Jeho chyby. Cítíme jeho pach. A pritom v ňom nevidíme toho, ktorého poznáš Ty a ktorého si Ty stvoril. Pane, odpusť nám, keď sme zaujatí voči ľuďom. Odpusť nám, keď niekoho pustíme bližšie k sebe, zatiaľ čo iného odsunieme bokom. Odpusť nám, keď si v duchu povieme: tento áno, tamten nie. Tento si to zaslúži, tamten nie. Tento patrí medzi nás, tamten nie. **Pane Ježišu Kriste!** Ďakujeme Ti, že Ty si sa na nás takto nepozeral. Nehľadal si naše zásluhy. Nepozeral si na to, čo môžeme pred Tebou ukázať. Ale sklonil si sa k nám. Bol si uložený do jasiel. Prišiel si do chudoby. Prišiel si do biedy. Zostúpil si až na kríž. Ďakujeme Ti, že si nám preukázal milosrdenstvo. Preto Ťa teraz prosíme: **uč nás milosrdenstvu!** Uč nás pozeráť sa na druhého človeka tak, ako sa naňho pozeráš Ty. Uč nás vidieť v ňom bližneho. Uč nás vidieť v ňom brata a sestru. Daj, aby sa vtedy, keď sa v nás ozve súd, ozvalo v nás aj Tvoje slovo: „**Milosrdenstvo víťazí nad súdom.**“ Pripravuj naše srdcia skrze svojho Svätého Ducha na prijatie Tvojho Slova. Nedovoľ, aby sme boli iba poslucháčmi toho, čo nám hovoríš, ale daj nám poslušné srdce, ktoré je pripravené to aj konať. Utiš v nás všetko, čo nám bráni v tom, aby sme Ťa počuli. A keď dnes zaznie Tvoje Slovo, nech nehovorí niekomu inému. **Nech hovorí nám. Mojim bratom a sestrám. Mne. Prehovor** k nám, Pane! Prosíme Ťa o to pre Ježiša Krista. **Amen.**

Pieseň: Chválospev č. 279: „Ó, Bože, Otče milosrdný náš,...“

Vzdych: „...vyvoleným, ktorých Boh Otec vopred poznal a Duchom posvätil, aby sa poslušne odovzdali Ježišovi Kristovi a boli pokropení jeho krvou: Milosť a pokoj v hojnosti!“ (IPt 1,1b-2) Amen.

Biblický text: List apoštola Jakuba 2. kapitola 13. verš:
„Milosrdenstvo však víťazí nad súdom.“

Milí bratia a drahé sestry,
vďakyvzdanie prinášajúce kresťanské zhromaždenie v Pánu Ježišovi Kristovi!
„Bratia moji...“ Týmto oslovením začína apoštol Jakub. Bratia a sestry. Nech je toto dnes kľúčovým slovom. Pretože apoštol Jakub nepíše cudzím ľuďom. Nepíše

tým, ktorí medzi sebou nemajú nič spoločné. A ak sme bratmi a sestrami, potom to má svoje dôsledky. Viera v Krista nie je to isté ako to, čo si o ľuďoch myslíme alebo čo o nich usudzujeme. Nestačí povedať: verím v Krista. Nestačí o Ňom vedieť. Nestačí o Ňom hovoriť. Viera v Kristovi má viditeľné dôsledky. Ako sa pozerám na druhého človeka? Ako s ním zaobchádzam? Koho pustím k sebe? Koho považujem za hodnotného? A koho odsunujem bokom? Apoštol Jakub je mužom praxe. Nedovoľuje, aby naša viera zostala iba pri slovách. Úloha je jasná. A prichádza príklad. Do zhromaždenia vstúpi človek. Človek so zlatým prsteňom. Je pekne oblečený. Zlatý prsteň nie je obyčajným šperkom. Je to pečatný prsteň. Zastáva úrad. Je to zodpovedný človek. Má autoritu. Je to niekto. On je niekto. Tak toto už áno! Má čo ukázať. A všetci to vidia. Všetci to vedia. S ním treba zaobchádzať inak. „Ty si sadni sem, na toto dobré miesto!“ A potom vstúpi ďalší človek. Chudobný. V chudobnom oblečení. Špinavý. Roztrhaný. Znečistený. Na sebe nesie stopy hrôz tohto sveta. A jemu povedia: „Ty sa postav tam!“ „Ty si sadni sem, k mojim nohám!“ A apoštol Jakub sa pýta: **„Nerobili ste medzi sebou rozdiely a nestali ste sa sudcami so zlými myšlienkami?“** Problémom nie je to, že si všimli, kto je bohatý a kto chudobný. Problém je, že z toho urobili súd. Pozreli sa na človeka. A už vedeli, kto to je. To je predsudok. Predsudok človeka znamená, že dovolí, aby ho ovplyvnilo to, čo má pred očami. Jednému človeku prejaví úctu. Voči inému si vytvorí predsudok napriek tomu, že ho pozná len veľmi krátko. Ešte ho nepozná. Ale už rozhodol. Ešte ho nepočul. Ale už vie. Ešte sa s ním nerozprával. Ale už o ňom má svoj názor. **Čo je tá špina?** A tu prichádza otázka. Čo je tá špina, ktorá znečisťuje našu vieru? Kontaminácia. Znečistenie. Niečo čisté sa dostane do kontaktu s niečím iným a znečistí sa. Ale čo znečisťuje našu vieru? Špinavé oblečenie druhého človeka? Nie. Ale to, čo si o ňom myslíme. On je špinavý. On zapácha. On je nebezpečný. On medzi nás nepatrí. Pri ňom si treba dávať pozor. Toho radšej tam. Toho radšej dozadu. Toho radšej do kúta. Kto zapácha, ide do kúta. Kto vonia, dostane prvé

miesto. Kto zapácha, je nebezpečný. S tým, kto vonia, budeme zaobchádzať milo. Pri tom, kto zapácha, treba byť opatrný. S tým, kto vonia, si môžeme byť blízki. A toto všetko vnútri cirkvi? Rozsádzanie. Oddeľovanie. Vylučovanie. Segregácia. Rezervácia. Môže byť niečo také v Kristovej cirkvi? Chudobný a bohatý v jednom spoločenstve? V jednej lavici? Pri jednom stole? Môžu spolu jesť z jednej misy? Ako to vyzerá? Kto má význam? Kto má v cirkevnom spoločenstve taký veľký význam? Kto je ten, kvôli ktorému má niekto dostať prvé miesto? Kto je ten, kvôli komu druhého posunieme dozadu? Kto je dôležitejší? Kto je väčší? Kto je „niekto“? A kto je „nikto“? Apoštol Jakub hovorí: **„Nebuďte osobne zaujatí!“** Pretože v Kristovi takáto mierka neplatí. Často prichádzame pred Boha ako ľudia, ktorí si myslia, že niečo znamenajú. Máme vedomosti. Máme skúsenosti. Máme službu. Máme minulosť. Máme meno. Máme postavenie. Niečo máme. Ale do Božieho kráľovstva nevstupujeme takto. Ako deti. Bez akýchkoľvek zásluh. V úplnej závislosti. Z milosti. Do Božieho kráľovstva vstupujeme ako bezvýznamní. Ako pútnici. Ako tí, ktorí vedia, kam smerujú, ale nevedia, ako sa tam dostanú. Preto nemôžeme stáť jeden nad druhým. Nemôžeme hovoriť: Tento áno. Tamten nie. Tento si to zaslúži. Tamten nie. Tento sem patrí. Tamten patrí tam. A potom apoštol Jakub kladie otázku: **Ktoré je kráľovské prikázanie?** „Ak však plníte kráľovský zákon podľa Písma: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého, dobre robíte.“ Ktoré je kráľovské prikázanie? **„Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého.“** (III Mojž 19,18) Tento zákon platí aj v Božom kráľovstve. Ale hneď prichádza otázka: **Kto je môj blížny?** Ten, kto je ako ja? Ten, kto sa mi podobá? Ten, kto patrí tam, kam patrím ja? Ten, kto zmýšľa rovnako ako ja? Ten, kto je ku mne milý? Ten, kto mi môže niečo dať? Kto je blížny? **Človek – človek. Blížny – blížny.** Žiadna výnimka. A apoštol Jakub hovorí: **„Milosrdenstvo však víťazí nad súdom.“** Milosrdenstvo je väčšie. Milosrdenstvo víťazí nad súdom. A tu už prichádzame ku Kristovi. Pretože kto je dieťaťom milosrdenstva? Kristus. Kto je ten, kto o milosrdenstve nielen hovorí? Kristus. Narodí sa v chudobe. Leží

v jaslach. Odpočíva medzi zvieratami. V chudobe. Nie so zlatým prsteňom. Nie v úrade. Nie v paláci. Neprichádza ako „niekto“. **V chudobe vífazi.** Zbavia Ho šiat. Na plecía Mu položia kríž. Jediné drevo. Na dreve kríža vífazi. A On nesie bremená. Nesie hriech sveta. Náš hriech. Náš súd. Naše predsudky. Našu nelásku. A niet výnimky. **Človek – človek. Blížny – blížny.** Kristus sa nad problém človeka nepovzniesol. **Zomrel.** Nebola v Ňom neľudskosť. Jeho kresťanstvo nebolo prázdny rozprávaním. Dotkol sa malomocného. Dotkol sa toho, ktorému sa ostatní vyhýbali. Slepého. Chromého. Mŕtveho. Vzal chorého za ruku. Zavolať na mŕtveho. Prebúdzal bohatého. Napomínal farizejov a saducejov. Plakal nad Jeruzalemom. Zaplakal nad ľuďmi v Betánii. Nasýtil štyritisíc ľudí. Potom päťtisíc ľudí. **Zvífazel nad človekom milosrdenstvom.** Nie tak, že ho porazil. Ale tak, že ho zachránil. Nevydal sa človeku. Miloval človeka. Miloval svet. Ale človek nebol predmetom Jeho uctievania. Uctieval Otca. Obracal sa k Otcovi. Zveril sa Otcovi. A pritom žil a zomrel pre človeka. **Za a pre človeka Ježiš zomrel.** Ježiš hovorí: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ A tu je otázka: **Urobil si to?** Apoštol Jakub sa nepýta: Čo si si o ňom myslel? Čo si o ňom hovoril? Čo si cítil v jeho prítomnosti? **Urobil si to?** Preto je Jakubov list taký tvrdý. Martin Luther ho nazval listom zo slamy. Listom, ktorý treba spáliť. Ale pozrime sa na to! Nemôže byť, že práve tento „list zo slamy“ potrebujeme? Pretože aj dnes je ľahké hovoriť o viere. Je ľahké byť nábožensky založený. Je ľahké vedieť. Je ľahké vysloviť svoj názor. Ale apoštol Jakub hovorí: **Konaj! Rob dobro!** Nielen o tom hovor. **Urob to!** A kde máme začať? V cirkevnom spoločenstve. V spoločenstve bratom a sestier. Vo veľkej rodine. Tam, kde sa poznáme. Tam, kde je ľahké vyniesť súd. Tam, kde už vieme: „On je taký.“ „Ona bola vždy taká.“ „Ja ho poznám.“ „Viem, čo chce.“ „Viem, aký je to človek.“ A apoštol Jakub hovorí: **Nesúd' a neuprednostňuj nikoho!** Nestavaj jedného človeka proti druhému. Nerob rozdiely. Neporovnávaj sa. Nerozdeľuj cirkevné spoločenstvo na dôležitých a menej dôležitých. Plň

kráľovský zákon: „**Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého.**“ Tak odpúšťaj, ako bolo odpustené tebe. Tak miluj, ako si ťa zamiloval Kristus. **Nesúď, ale zmiluj sa!** Milovaní bratia a sestry! Možno by sme sa dnes nemali pýtať: Kto je bohatý? A kto je chudobný? Ale: **Koho som ja posadil do kúta?** Voči komu mám predsudky? Na koho sa pozerám tak, že som už vopred rozhodol, aký je to človek? Komu nedávam úctu, ktorú sám od seba považujem za samozrejmu? Koho sa bojím? Z koho mám odpor? Či „zápach“ nedokážem zniesť? A ku komu sa hneď približujem pre jeho „vôňu“? **Toto Slovo Božie je pre nás.** Bratia a sestry! Nie pre niekoho iného. **Pre nás.** Kristus zvíťazil svojim milosrdenstvom. A predsa: Toto Slovo nie je iba súdom. Je aj evanjeliom. Prečo dokážeme prejavovať milosrdenstvo? Pretože sa niekto zamiloval nad nami. Prečo dokážeme odpúšťať? Pretože nám bolo veľa odpustené. Prečo dokážeme milovať? Pretože On nás miloval prvý. **Kristus zvíťazil nad súdom.** Náš Víťazný Pán nezvíťazil tak, ako víťazí svet. Nie zhora. Nie tým, že druhých zatlačí pod seba. Nie tak, aby On zostal jediným „niekým“. Ale prišiel nadol. Do chudoby. Do biedy. Až na kríž. A tam: **milosrdenstvo zvíťazilo nad súdom.** Preto, keď sa pozeráme jeden na druhého, nepýtajme sa: „Akú hodnotu má tento človek?“ Ale: „**Ako sa naňho pozerá Kristus?**“ Keď je ťažké niekoho milovať, nepýtaj sa: „Zaslúži si to?“ Ale: „**Zaslúžil som si ja Kristovo milosrdenstvo?**“ Keď by si niekoho poslal do kúta, pamätaj: **Kristus neposlal do kúta ani mňa.** Keď niekoho považuješ za menejcenného, pamätaj: **Z Božej milosti ani ja nie som viac.** Keď povieš: „Tento áno. Tamten nie.“ Nech k tebe zaznie slovo apoštola Jakuba: „**Bratia a sestry...**“ Plňte kráľovský zákon! **Miluj svojho blížneho ako seba samého.** Nesúď. Zmiluj sa. Nielen vidieť. **Urob to.** Nielen o tom hovoriť. **Konaj.** Pretože milosrdenstvo neznamená, že nevidíme biedu druhého človeka. Znamená to, že keď ju uvidíme, **neodvrátíme sa.** A možno je otázka napokon celkom jednoduchá: **Keď medzi nás niekto vstúpi, koho vidíme?** Zlatý prsteň? Oblečenie? Zápach? Postavenie? Peniaze? Minulosť? Chyby? Alebo konečne uvidíme: **človeka. Blížneho. Brata.**

Sestru. Toho, ktorý rovnako ako ja potrebuje milosť. Pretože pred Bohom nie sú dva druhy ľudí. **Človek – človek. Blížny – blížny.** A niet dvojakého kríža. Niet dvojakého milosrdenstva. Niet dvojakého Krista. **Je jeden Kristus. Jeden kríž. Jedna milosť. A jeden Otec.** Otec milosrdenstva. Boh pokoja. On nám dal svojho Syna. Nepýtal sa, či si to zaslúžime. **Zmiloval sa.** Preto aj my môžeme preukázať milosrdenstvo. A ak sa to cirkevné spoločenstvo naučí, potom už nezáleží na tom, kto príde dverami. So zlatým prsteňom alebo v roztrhanom oblečení. Voňavý alebo zapáchajúci. Bohatý alebo chudobný. Známy alebo neznámy. Pretože vo vnútri už nie sú „niekto“ a „nikto“. Ale: **Bratia a sestry.** Pred jedným Pánom. Z jednej milosti. Pri jednom stole. V jednom spoločenstve. A potom skutočne naplňame kráľovský zákon: **„Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého.“** Pretože: **„Milosrdenstvo víťazí nad súdom.“ Amen.**

Modlitba: Otče milosrdenstva, Boh pokoja! Ďakujeme Ti, že si nás dnes oslovil svojím Slovom. Ďakujeme Ti, že si nám ukázal myšlienky našich srdc. Ukázal si nám, ako sa pozeráme jeden na druhého, ako sa navzájom posudzujeme, ako súdime a ako si vyberáme a uprednostňujeme Pane, odpusť nám, keď si myslíme: tento áno, tamten nie. Keď niekoho považujeme za hodnotnejšieho a iných odsúvame bokom. Odpusť nám, keď nevidíme človeka, ale jeho oblečenie, jeho majetok, jeho postavenie, jeho minulosť, jeho chyby. Odpusť nám, keď niekoho vo svojom srdci posadíme do kúta. A ďakujeme Ti, že Ty si sa na nás takto nepozeral. Keď sme ešte boli hriešnikmi, Kristus zomrel za nás. Nepýtal sa, či si to zaslúžime. Nerozdeľoval nás na hodných a nehodných. Zmiloval sa nad nami. **Pane Ježišu Kriste!** Ďakujeme Ti za Tvoju biedu i za kríž. Ďakujeme, že si prišiel k nám, sklonil si sa k nám, vzal si na seba naše hriechy a svojou láskou si zvíťazil nad súdom. **„Milosrdenstvo však víťazí nad súdom.“** Uč nás tomuto milosrdenstvu! Aby sme Tvoje Slovo nielen počuli, ale ho aj uskutočňovali. Aby sme nielen vedeli, čo znamená milovať, ale aby sme milovali. Aby sme nielen hovorili o odpustení, ale aby sme odpúšťali. Aby sme nielen videli biedu druhého človeka, ale aby sme sa k nemu obrátili. Pane, daj, aby naše cirkevné spoločenstvo bolo skutočne spoločenstvom bratov a sestier. Nech medzi nami nie je „niekto“ a „nikto“. Nech nie je nikto dôležitejší a nikto menej dôležitý. Nech nie je prvý ani posledný človek. Ale nech všetci vieme: **z Kristovej milosti sme tu. Pred jedným Pánom. Z jednej milosti. V jednom spoločenstve. Ako bratia a sestry.** A keď odtiaľto dnes vyjdeme, daj, aby sme si so sebou odniesli Tvoje Slovo. Ukáž nám, na koho sa dnes máme pozeráť inak. Koho máme vyhľadať. Od koho máme

prosiť o odpustenie. Komu máme odpustiť. Komu máme preukázať milosrdenstvo. Pane, nedovoľ, aby Tvoje Slovo v nás zostalo iba vypočutým slovom. **Konaj s nami tak, aby sme ho aj my uskutočňovali!** A keď nás znova pokúša súd, pripomeň nám, že aj my žijeme z milosrdenstva. Ty si Otcom milosrdenstva. Ty si Bohom všetkého pokoja. Zachovaj nás v Kristovi a daj, aby bolo na našom živote vidieť, že patríme Tebe. Prosíme Ťa o to pre Ježiša Krista. **Amen.**

Modlitba Pánova

Ofera: „Kto iný premáha svet, ak nie ten, kto verí, že Ježiš je Boží Syn?“ (IJn 5,5)

Požehnanie: „Veď všetko, čo sa narodilo z Boha, víťazí nad svetom. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera.“ (IJn 5,4) Amen.

Pieseň: Chválospev č. 340: „Ježiš moje vykúpenie...”